

Ludsko-právne štandardy sociálenj služby - špecializovaného sociálne poradenstvo

- Práva prijímateľa sociálnej služby, ich ochrana a pravidlá ich dodržiavania

Poskytovateľ: TENENET o.z.

Adresa sídla: Lichnerova 41, 903 01 Senec

Prevádzky:

KC Senec, Lichnerova 39, 903 01 Senec

KC Jánovce, Hlavná 29, 925 22 Veľké Úľany (Jánovce)

Obsah:

1. Východiskové dokumenty uplatňovania základných ľudských práv a slobôd	2
2. Ochrana práv prijímateľov sociálnych služieb	3
3. Pravidlá, ktoré v praxi účinne zamedzujú porušovanie práv prijímateľov služieb	4
4. Situácie možného konfliktu záujmov a pravidlá, ktoré im predchádzajú	6
5. Ochrana osobných údajov	8
6. Pravidlá medializácie z hľadiska ochrany prijímateľov služieb	9

Vypracovala: PhDr. Elena Kopcová, PhD.

Senec, 28.12.2020

1 Východiskové dokumenty uplatňovania základných ľudských práv a slobôd

Medzinárodné dokumenty

- Všeobecná deklarácia ľudských práv (z roku 1948),
- Zákon č. 23/1991 Zb. Listina základných ľudských práv a slobôd,
- Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (z roku 1950),
- Európska sociálna charta (1961) a jej revízia (z roku 1996),
- OSN Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (1987, podpísaný ČSR v roku 1980),
- OSN Dohovor o právach dieťaťa (1989),
- OSN Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (2006, ratifikovaný SR v roku 2010),
- Charta základných práv Európskej únie (z roku 2007).

Národná legislatíva:

- Zákon č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava Slovenskej republiky“),
- Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v platnom znení,
- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách,
- Zákon č.64/1964 Zb. Občiansky zákonník,
- Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v ZNP.
- Stratégii deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (z roku 2011),
- Národnom akčnom pláne prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb (z roku 2011),
- Stratégia národného programu kvality SR na obdobie 2013-2016 (z roku 2013),
- Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020 (z roku 2014),
- Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020 (z roku 2014),

Ludsko-právne štandardy SP

- Celoštátna stratégia na podporu a ochranu ľudských práv v Slovenskej republike (z roku 2015)
- Ako aj všetkých pokračujúcich stratégiách a národných prioritách či programoch nasledujúcich po vyššie zmienených dokumentoch

2 Ochrana práv prijímateľov sociálnych služieb

Úlohou pracovníkov je zabezpečiť ochranu práv prijímateľov sociálnych služieb špecializovaného sociálneho poradenstva. Na to, aby aktívne predchádzali ich možnému porušovaniu, je dôležité definovať situácie, v ktorých by mohlo dojsť k porušeniu práv prijímateľov, a následne vytvoriť pravidlá, ktoré efektívne bránia prípadnému zneužitию moci a postavenia špecializovaného sociálneho poradenstva a jeho pracovníkov vo vzťahu k prijímateľom služby. V nasledujúcej časti sú definované základné pravidlá a situácie, ktoré v môžu nastat', avšak pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva v praxi sa môžu stretnúť aj s inými situáciami, ked' môžu byť práva prijímateľov ohrozené, a so situáciami, s ktorými sa budú musieť vyrovnať.

Základné pravidlá ochrany práv prijímateľov sociálnych služieb špecializovaného sociálneho poradenstva

Základný rámec ochrany práv prijímateľov sociálnych služieb špecializovaného sociálneho poradenstva je tvorený nasledovnými pravidlami, ktoré dodržujú pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva (dobrovoľníci, stážisti a ďalší):

1. Pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva sú oboznámení, rešpektujú a riadia sa ľudskými právami, vyjadrenými vo Všeobecnej deklaráции ľudských práv (z roku 1948), v Dohovore o právach dieťaťa (z roku 1989) a v ďalších dokumentoch. Dodržiavanie základných ľudských práv v praxi aj presadzujú (napr. v situáciách, ked' u prijímateľov sociálnych služieb sa stretne s ich porušovaním zo strany iného jednotlivca či subjektu).
2. Pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva konajú v prospech prijímateľov sociálnych služieb a cieľových skupín sociálnej služby špecializovaného sociálneho poradenstva.
3. Pracovníci a spolupracovníci rešpektujú právo každého človeka na využitie sociálnych služieb špecializovaného sociálneho poradenstva, ale aj právo službu odmietnuť či prerušiť ďalšiu spoluprácu.
4. Pracovníci a spolupracovníci zachovávajú mlčanlivosť o tých skutočnostiach o prijímateľoch, o ktorých sa dozvedia v súvislosti s výkonom svojej práce. Pred začiatkom priamej práce by mali túto skutočnosť deklarovať aj písomne, podpisom dohody o mlčanlivosti.

Ludsko-právne štandardy SP

5. Pracovníci sa riadia Etickým kódexom sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce Slovenskej republiky.
6. Ak pracovník zistí, že prijímateľ služieb je v situácii, s ktorou mu nie je schopný odborne pomôcť alebo sa nachádza v situácii konfliktu záujmov, jeho povinnosťou je odviesť prijímateľa k inému odborníkovi v danej oblasti.
7. Pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva pristupujú ku všetkým prijímateľom rovnocenne, partnersky a nedirektívne.
8. Pracovníci rešpektujú autonómiu každého prijímateľa, podporujú ho v utváraní vlastných názorov a v prijímaní zodpovednosti a dôsledkov za svoje rozhodnutia. Pracovníci špeciálneho sociálneho poradenstva podporujú prijímateľov v samostatnej formulácii životných cieľov, ale aj cieľov spolupráce.
9. Špecializované sociálne poradenstvo navštěvujú ľudia s rôznou etnickou, náboženskou, rasovou, sociálnou alebo s inou príslušnosťou, či sexuálnou orientáciou. Pracovníci a spolu-pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva sa usilujú o ich integráciu (do skupiny , ale aj v rámci širšej spoločnosti). Pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva dbajú o to, aby svojím konaním prijímateľov služieb v maximálnej možnej miere uchránili pred predsudkami, pred diskrimináciou a pred negatívnym hodnotením.
10. Ak prijímateľ služieb špecializovaného sociálneho poradenstva z rôznych dôvodov nemôže alebo nechce vyprijímať služby špecializovaného sociálneho poradenstva priamo v zariadení a povaha služby to dovoľuje, pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva s ním spolupracujú v jeho prirodzenom prostredí alebo v prostredí, ktoré si sám vybral.

3 Pravidlá, ktoré v praxi účinne zamedzujú porušovanie práv prijímateľov sociálnej služby - špecializovaného sociálneho poradenstvo

Špecializované sociálne poradenstvo má definované konkrétnie a pre prijímateľov služieb zrozumiteľné **práva**, ktoré sú v službe špecializovaného sociálneho poradenstva umiestnené na viditeľnom mieste a s ktorými sú oboznámení ako prijímatelia služieb, tak aj všetci pracovníci a spolu-pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva. Práva prijímateľov služieb sa

opierajú o základné ľudské práva a slobody a o práva pri poskytovaní sociálnych služieb, definovaných zákonom o sociálnych službách.

V praxi dodržiavanie základných práv prijímateľov služieb zo strany pracovníkov a spolu-pracovníkov špecializovaného sociálneho poradenstva by malo byť zabezpečované minimálne nasledovným spôsobom:

Právo na súkromie

Pracovníci sociálnej služby špecializovaného sociálneho poradenstva rešpektujú súkromie každého prijímateľa služieb. Tomu je prispôsobené všetko konanie pracovníkov vo vzťahu voči prijímateľom (napr. rešpektovanie nedotknuteľnosti osobných vecí prijímateľa, ktoré má uložené, rešpektovanie práva na odmietnutie poskytnutia odpovede na chúlostivú otázku a pod.).

Každý pracovník a spolupracovník špecializovaného sociálneho poradenstva je viazaný do hodou o mlčanlivosti, na základe ktorej sa zaväzuje neposkytovať súkromné a osobné informácie o prijímateľoch tretím osobám bez informovaného súhlasu prijímateľa služieb. Rovnakým záväzkom je viazaný samotný poskytovateľ sociálnej služby.

Právo na dôstojné zaobchádzanie

Pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva rešpektujú dôstojnosť a individualitu každého prijímateľa služieb. Navzájom sa rešpektujú a vypočujú každý názor.

Prijímateľom služieb nad 15 rokov pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva spravidla vykajú. Jednostranné tykanie dospelým prijímateľom je neprijateľné.

Právo na osobnú slobodu a slobodu pobytu

Prijímatelia môžu kedykoľvek v čase otváracích hodín opustiť budovu zariadenia špecializovaného sociálneho poradenstva slobodne sa do nej vrátiť a majú právo nezúčastniť sa na prebiehajúcich aktivitách. Obmedzenia sa uplatňujú v prípade, že prijímateľ služieb sa chce zapojiť do už prebiehajúcej aktivity alebo ak aktívita je určená pre inú cieľovú skupinu (definovanú napr. vekom, pohlavím alebo inak). Obmedzenia sa môžu taktiež uplatniť v prípade, že počet prítomných klientov by presiahol kapacitu SP, ktorá zohľadňuje kapacitu priestorov, ako aj počet prítomných pracovníkov a spolupracovníkov SP tak, aby bola zachovaná bezpečnosť prijímateľov služieb.

Právo slobodného prejavu

Prijímatelia služieb špecializovaného sociálneho poradensva sú podporovaní vyjadrovať vlastné názory, ale aj podnety a námitky k: službám špecializovaného sociálneho poradenstva, metódam a prístupom pracovníkov špecializovaného socialného poradenstva. Prijímatelia služieb by mali mať možnosť vyjadriť svoj názor aj anonymne.

Právo slobodne sa rozhodnúť a niesť za to primerané riziko

Pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva rešpektujú právo prijímateľa na slobodnú voľbu, ktorá môže zahŕňať rozhodnutie ostať pasívny a nepracovať na zlepšenie svojej situácie. Takéto rozhodnutie prijímateľa služieb nie je prekážkou v prístupe ku základným službám, poskytovaným v špecializovanom sociálnom poradestve. Pracovníci a spolupracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva taktiež rešpektujú právo človeka odmietnuť ponuku špecializovaného sociálneho poradenstva a spoluprácu s ním, čo netvorí prekážku na spoluprácu s prijímateľom v budúcnosti.

Ludsko-právne štandardy SP

Pred porušovaním práv prijímateľov zo strany ostatných prijímateľov chránia zároveň aj **pravidlá pre prijímateľov** služieb, ktoré by mali byť v každej sociálnej službe zverejnené na viditeľnom mieste. Pravidlá by mali byť zadefinované spoločne s prijímateľmi služieb spolu s dôsledkami za ich nedodržanie.

4 Situácie možného konfliktu záujmov a pravidlá, ktoré im predchádzajú

S cieľom ďalšieho predchádzania možnému porušeniu práv prijímateľov služieb zariadenia-taktiež má vypracované **postupy a pravidlá riešenia krízových situácií** (patria medzi ne napr.: agresívita prijímateľa, intoxikácia, úraz prijímateľa a pod.). Ak v prípade porušenia pravidiel zo strany užívateľa služieb alebo v prípade riešenia krízovej situácie pracovníci zariadenia špecializovaného sociálneho poradenstva použijú akékoľvek obmedzenie (napr. telensné obmedzenie agresívneho klienta v prípade ohrozenia zdravia iného klienta, zabránenie vstupu intoxikovanému prijímateľovi do priestorov špecializovaného sociálneho poradenstva a pod.), musia si o ňom viest' evidenciu.

V rámci činnosti špecializovaného sociálneho poradenstva môžu nastať rizikové situácie, ktoré môžu viest' ku konfliktu záujmov medzi záujmami inštitúcie/pracovníka/spolupracovníka špecializovaného sociálneho poradenstva a záujmami prijímateľov služieb. V nasledujúcej časti uvádzame príklady najčastejších z nich spolu s postupom, ktorý je vhodné uplatňovať zo strany špecializovaného sociálneho poradenstva:

Prijímateľ služieb špecializovaného sociálneho poradenstva je rodinný príslušník pracovníka alebo majú iný typ osobného vzťahu:

Pracovníci a spolupracovníci sú oboznámení s tým, že nesmú robiť žiadnen rozdiel medzi akýmkolvek prijímateľom a rodinným príslušníkom či známym. Všetci prijímatelia majú rovnaký prístup ku službám a k aktivitám v špecializovanom sociálnym poradenstvom, ktoré sú im poskytované za rovnakých podmienok. V prípade, že pracovník alebo spolupracovník špecializovaného sociálneho poradenstva je v osobnom vzťahu s prijímateľom, proces individuálnej práce s ním by mal byť vedený iným pracovníkom špecializovaného sociálneho poradenstva alebo spolupracujúcim odborníkom (napríklad terénnym sociálnym pracovníkom).

Pracovník a spolupracovník špecializovaného sociálneho poradenstva si je vedomý možnosti, že prijímateľ služieb, s ktorým má nejaký typ osobného vzťahu, si ho môže nárokovat'. Preto v týchto prípadoch osobitne dbá o to, aby sa správal spravodlivo voči všetkým prijímateľom.

Pracovník/spolupracovník sa kontaktuje s prijímateľmi služieb mimo pracovnej doby a vykonáva činnosti/aktivity, ktoré spadajú do bežných činností/aktívít:

Uvedený typ kontaktu pracovníka/spolupracovníka s prijímateľmi sa neodporúča, avšak ak si pracovník/spolupracovník dohodne nejakú činnosť s prijímateľmi mimo pracovnej doby, ktorá nebola vyžiadaná nadriadeným pracovníkom, robí to výhradne bez nároku na honorár a musí byť spravodlivý voči všetkým prijímateľom, ktorí o túto činnosť prejavia záujem.

Odsudzovanie alebo pohŕdanie prijímateľom z dôvodu jeho náboženskej, rasovej, etnickej, sociálnej alebo inej príslušnosti či sexuálnej orientácie:

Pracovník/spolupracovník je povinný rešpektovať náboženské, etnické, sociálne a iné rozdiely

medzi jednotlivými prijímateľmi a pristupovať k nim s úctou a s rešpektom a neodsudzovať ich.

Pracovníci/spolupracovníci si zároveň uvedomujú, že zmyslom ich podpornej úlohy v živote človeka je umožniť mu plný rozvoj osobnosti bez toho, aby ho ovplyvňovali svojím filozofickým

či náboženským presvedčením.

Splývanie osobných a profesionálnych vzťahov s prijímateľmi:

Pracovník je povinný správať sa profesionálne a oddelovať svoj pracovný život od súkromného. V prípade, že pracovník alebo spolupracovník pochádza z lokality a príde do osobného sporu s niektorým z prijímateľov alebo s jeho rodinou, informuje o tom kolegov a dohodnú sa na primeranom riešení. Nezriedka vzťah pracovníkov a spolupracovníkov s prijímateľmi služieb okrem profesionálnej roviny zahŕňa aj prvky priateľského vzťahu (napr. prijímatelia sa im často zdôverujú s osobnými záležitostami a pod.). Pracovník a spolupracovník preto dbá o udržanie hraníc profesionality najmä v oblastiach rešpektovania zodpovednosti prijímateľa za vlastné rozhodnutia a prijímania prijímateľa aj v situácii, keď neplní vzájomné dohody. Pracovníci si s prijímateľmi služieb definujú podmienky spolupráce, ktoré následne obojsky stranne dodržiavajú (napr. spolupráca v rámci pracovnej doby pracovníka, definovanie požiadaviek, s ktorými sa prijímateľ služieb môže na pracovníka obrátiť a naopak tých, ktoré sú mimo jeho kompetencie a právomoci a pod.).

Riešenie osobných či pracovných sporov pracovníkov v prítomnosti prijímateľov alebo oboznamovanie prijímateľov služieb s takýmito informáciami:

Pracovníci striktne nesmú riešiť svoje osobné alebo pracovné spory v prítomnosti prijímateľov služieb. Ak nesúhlasia so zaobchádzaním pracovníka v konkrétnej situácii, toto správanie riešia mimo prítomnosti prijímateľov (napr. po skončení aktivity alebo na spoločnej porade, kde sa dohodnú aj na ďalšom postupe/na náprave).

Poskytovanie neprimeraných foriem pomoci (finančné pôžičky, dary atď.) prijímateľom služieb:

Pracovníci a spolupracovníci striktne nesmú poskytovať žiadnemu prijímateľovi služieb osobnú finančnú pomoc (ani vo forme pôžičiek či vecných darov). Hoci požiadavka na takúto formu pomoci môže pochádzať priamo od prijímateľa služieb, je potrebné uvedomiť si, že z hľadiska dlhodobých cieľov práce s klientom takáto pomoc je absolútne nevhodná, vo výsledku je kontraproduktívna (podporuje závislosť prijímateľa od služby a/alebo od pracovníka) a nezriedka znemožňuje ďalšiu prácu s daným prijímateľom alebo s inými prijímateľmi, ktorým takáto forma pomoci poskytnutá nebola. Ak sa poskytuje humanitárna pomoc, musia byť stanovené transparentné pravidlá jej poskytovania, s ktorými pracovníci, spolupracovníci a prijímatelia musia byť oboznámení.

Ludsko-právne štandardy SP

Požiadavky poskytovateľa sociálnej služby (zamestnávateľa) na pracovníka/kov SP sú v rozpore s postavením špecializovaného sociálneho poradenstva ako sociálnej služby:

Pracovníci špecializovaného sociálneho poradenstva pri výkone odborných a ďalších činností v zariadeniach sa riadia legislatívnym vymedzením zariadenia ako sociálnej služby, svojou pracovnou náplňou, týmito Štandardami, ako aj etickým kódexom, súčasťou ktorého je požiadavka primárnej zodpovednosti pracovníka voči prijímateľom. Ak zamestnávateľ od pracovníka špecializovaného sociálneho poradenstva požaduje zastupovanie jeho vlastných záujmov, ktoré nesúvisia s výkonom práce v zariadení alebo dokonca sú protichodné záujmom prijímateľov služieb (ako príklad možno uviesť priame vyberanie poplatkov/nedoplatkov za iné, nesúvisiace služby), pracovník špecializovaného sociálneho poradenstva odmietne zastupovať záujmy poskytovateľa. O tejto skutočnosti informuje svojich kolegov v tíme špecializovaného sociálneho poradenstva.

5 Ochrana osobných údajov

Sociálna služba špecializovaného sociálneho poradenstva je povinné vytvárať podmienky na to, aby spracovanie osobných údajov zodpovedalo platným legislatívnym normám (najmä Zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Osobnými údajmi sa rozumejú najmä: údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora, alebo na základe jednej, či viacerých charakteristík, alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu, alebo sociálnu identitu - napríklad meno, priezvisko, akademický titul, dátum narodenia, rodné číslo, adresa, meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, akademický titul, manžela (manželky) a detí, počet detí, náboženské vyznanie, majetkové pomery, údaje o dosiahnutom vzdelaní, údaje o príjmoch, o poberaní dôchodku, členstvo v politických organizáciách, členstvo v záujmovej organizácii a pod.

Fyzickú osobu možno považovať za „identifikovanú a identifikovateľnú“ vtedy, keď v rámci komunity je „odlišená“ od všetkých ostatných príslušníkov komunity. V praxi ochrana osobných údajov napr. znamená, že akékoľvek záznamy umožňujúce identifikáciu konkrétnej osoby sú dôverné, patrične zabezpečené (v uzamykateľnej skrini a v heslom zabezpečenom počítači) a bez súhlasu užívateľa služieb nesmú byť poskytnuté nepovolanej osobe.

Poskytovateľ sociálnej služby - sociálne poradenstvo je povinný:

- pred začatím spracúvania osobných údajov vymedziť zámer spracúvania osobných údajov; zámer spracúvania osobných údajov musí byť jasný, vymedzený jednoznačne a konkrétnie a musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, so zákonomi a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- určiť podmienky spracúvania osobných údajov tak, aby neobmedzil právo dotknutej osoby ustanovené zákonom,
- získať osobné údaje výlučne na vymedzený alebo na ustanovený cieľ,
- zabezpečiť, aby sa spracúvali len také osobné údaje, ktoré svojím rozsahom a obsahom zodpovedajú zámerom ich spracúvania a sú nevyhnutné na jeho dosiahnutie,
- informovať prijímateľa sociálnej služby o spracúvaní osobných údajov.

6 Pravidlá medializácie z hľadiska ochrany prijímateľov služieb

Verejné informovanie o poslaní, o cieľoch a o aktivitách špecializovaného sociálneho poradenstva je dôležitou súčasťou jeho činnosti nielen z dôvodu fundraisingu (napr. informovanie o využití získaných finančných zdrojov či snaha o oslovenie potenciálnych donorov), ale aj z dôvodu podpory sociálnej zmeny na lokálnej, na regionálnej či na národnej úrovni.

Pri akejkoľvek medializácii sa však služba špecializovaného sociálneho poradenstva riadi nasledovnými princípmi:

1. Na prvom mieste je vždy prijímateľ služieb špecializovaného sociálneho poradenstva. V prípade, že by mu verejná publicita akýmkoľvek spôsobom mohla poškodiť, je od nej upustené.
2. Zverejňovanie akýchkoľvek informácií o prijímateľoch služieb špecializovaného sociálneho poradenstva nesmie prispievať k ich stigmatizácii, nesmie podporovať predsudky či negatívne stereotypy o prijímateľoch.
3. Pri medializácii konkrétneho prípadu/príbehu prijímateľa služieb špecializovaného sociálneho poradenstva je nevyhnutný súhlas prijímateľa s jeho zverejnením.
4. S cieľom ochrany prijímateľov pri medializácii nie sú uvádzané ich celé mená. Vo výnimcoch je možné uviesť meno, avšak vždy s písomným súhlasom prijímateľa a po jeho oboznámení sa so všetkým, čo bude zverejnené a s možnými dôsledkami zverejnenia informácií.
5. Pri vytváraní obrazových a audiovizuálnych materiálov (napr. fotografie, videonahrávky), na ktorých sú prijímatelia služieb jasne identifikovateľní, je nutné požiadať ich o udelenie písomného súhlasu s vytváraním, so spracovávaním, s uchovávaním a so zverejňovaním takéhoto typu materiálu. Špecializované sociálne poradenstvo je povinné v prípade:

- a) maloletých prijímateľov požiadať o udelenie písomného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa a (minimálne o ústny) informovaný súhlas aj dieťa samotné;
- b) prijímateľov, ktorí sú pozбавení spôsobilosti na právne úkony, požiadať o udelenie písomného súhlasu súdom ustanoveného opatrovníka.

Pri vypracovaní Štandardov sa so zreteľom na potrebu zohľadnenia zmien v psycho - sociálnom statuse prijímateľov za „**maloleté**“ sa považujú osoby, ktoré nedosiahli 15 rokov veku a za „**neplnoleté**“ sa považujú osoby od narodenia do 18 rokov veku. V súlade s uvedeným vo vypracovaných Štandardoch špecializovaného sociálneho poradenstva kategória maloletých osôb sa chápe ako osobitná podskupina neplnoletých osôb, ktorá si vyžaduje zvýšenú úroveň právnej (najmä sociálno-právnej) ochrany. Za „**plnoleté**“ sa považujú osoby, ktoré dovršili 18 a viac rokov veku. Pred dosiahnutím tohto veku plnoletosť sa nadobúda len zo zákona (§ 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov), a to uzavretím manželstva so súhlasom súdu. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva, ani vyhlásením manželstva za neplatné. V prípade neplnoletých prijímateľov služieb po zvážení ich rozumovej a vôlej vyspelosti môže požiadať o udelenie súhlasu samotného prijímateľa. Vzory rôznych typov súhlasov tvoria prílohu prevádzkového poriadku . Služba špecializovaného sociálneho poradenstva zároveň nemôže vyhotovovať a/alebo zverejňovať obrazové a audiovizuálne materiály, ktoré by znižovali dôstojnosť klientov. Uvedené pravidlá sa týkajú zverejňovania informácií, obrazového či audiovizuálneho materiálu v priestoroch službách špecializovaného sociálneho poradenstva, na verejných podujatiach, na webových stránkach, v propagačných materiáloch, na sociálnych sieťach (napr. facebook, instagram a pod.) a vo všetkých ďalších typoch médií (napr. printové médiá, TV, rozhlas).

Súhlas prijímateľa služieb s vyhotovovaním video- a audio- vizuálnych materiálov

**Meno a
priezvisko:** .....

**Adresa trvalého
bydliska:** .....

Súhlas dotknutej fyzickej osoby (ďalej aj „dotknutá FO“) na vyhotovovanie, na spracovávanie a na zverejňovanie video- a audiovizuálnych materiálov, vrátane ich poskytovania tretím osobám, s cieľom ich archivovania, spracovania a zverejňovania.

Ako dotknutá fyzická osoba **týmto dávam súhlas TENENET o.z., IČO: 42255015** (ďalej len „tretia osoba“)

na vyhotovovanie, spracovávanie a zverejňovanie video- a audiovizuálnych materiálov týkajúcich sa dotknutej FO, vrátane ich poskytovania tretím osobám, s cieľom ich archivovania, spracovania a zverejňovania; tento súhlas podľa predchádzajúcej vety sa udeľuje v zmysle príslušných ustanovení zákona č.18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 18/2018 Z. z.“), zákona č. 618/2003 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Autorský zákon“) a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákoník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a zahrňa aj nevýhradnú licenciu na verejné reprodukovanie a na šírenie uve- dených video- a audiovizuálnych materiálov, týkajúcich sa dotknutej FO, treťou osobou.

Uvedený súhlas sa vzťahuje aj na akékoľvek iné spracúvanie, nakladanie a archivovanie video- a audiovizuálnych materiálov, vrátane fotografií a mediálnych záznamov dotknutej FO, zverejňovaných na webovej stránke, TV, treťou osobou.

Tento súhlas je možné kedykoľvek odvolať.

V ..... dňa .....

..... (Podpis dotknutej FO)

Súhlas zákonného zástupcu s vyhotovovaním video- a audio- vizuálnych materiálov

Meno a priezvisko zákonného zástupcu

diet'at'a: .....

Adresa trvalého

bydliska: .....

Súhlas zákonného zástupcu dotknutej osoby (ďalej aj „zákonný zástupca diet'at'a“ a „diet'a“) na vyhotovovanie, na spracovávanie a na zverejňovanie video- a audiovizuálnych materiálov týkajúcich sa diet'at'a, vrátane ich poskytovania tretím osobám, s cieľom ich archivovania, spracovania a zverejňovania.

Ako zákonný zástupca diet'at'a

.....

(meno a priezvisko, dátum narodenia diet'at'a)

týmto dávam súhlas TENENET o.z., IČO: 42255015 (ďalej len „tretia osoba“)

na vyhotovovanie, na spracovávanie a na zverejňovanie video- a audiovizuálnych materiálov, týkajúcich sa dieťaťa, vrátane ich poskytovania tretím osobám, s cieľom ich archivovania, spracovania a zverejňovania; tento súhlas podľa predchádzajúcej vety sa udeľuje v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.18/2018 Z. z.“), zákona č. 618/2003 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Autorský zákon“) a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákoník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a zahŕňa aj nevýhradnú licenciu na verejné reprodukovanie a na šírenie uvedených video- a audiovizuálnych materiálov týkajúcich sa dieťaťa, treťou osobou.

Uvedený súhlas sa vzťahuje aj na akékoľvek iné spracúvanie, nakladanie a archivovanie video- a audiovizuálnych materiálov, vrátane fotografií a mediálnych záznamov dieťaťa, zverejňovaných na webovej stránke, TV treťou osobou. Tento súhlas je možné kedykoľvek odvolať.

V ..... dňa .....

..... (Podpis zákonného zástupcu diet'at'a)